Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu

Sekcja instrumentów Dętych i Perkusji

WYMAGANIA EDUKACYJNE – SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 1 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- znajomość budowy aparatu oddechowego oraz jego roli w grze na klarnecie;
- znajomość budowy klarnetu, sposobu jego składania oraz konserwacji;
- umiejętność doboru i zakładania stroika;
- opanowanie poprawnej techniki oddechowej;
- opanowanie poprawnego ułożenia zadęcia;
- opanowanie umiejętności prawidłowego trzymania klarnetu;
- umiejętność kontroli prawidłowego ułożenia rąk, dłoni i palców;
- umiejętność wydobycia dźwięku z ustnika oraz z klarnetu;
- znajomość podstawowych czynników wpływających na intonację;
- realizuje zasady notacji muzycznej;
- umiejętność odczytywania niekomplikowanego zapisu nutowego;
- umiejętność gry prostych utworów, w skali klarnetu z zakresu e – b^1;

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy, pasaże majorowe do 2 znaków przykluczowych, w obrębie 1 oktawy, całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami, legato, staccato (tenuto), w tempie umiarkowanym;
- gamy majorowe w pochodach tercjowych – z pamięci;
- 20 ćwiczeń o różnych problemach technicznych;
- 6 drobnych utworów solowych;
- 3 duety.

Metody weryfikacji postępów:

- występ publiczny „Mój pierwszy koncert” (na zakończenie każdego semestru);
- ocenę semestralną i promocyjną wystawia nauczyciel prowadzący.

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 2 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- umiejętność prawidłowego ustawiania aparatu gry;
- osiągnięcie podstawowego stopnia biegłości palcowej;
- opanowanie gry w skali e – g^2;
- opanowanie umiejętność słuchowej korekty intonacji;
- dysponuje prawidłową emisją dźwięku;
- umiejętność kontroli własnej gry podczas ćwiczenia;
- znajomość podstawowych wiadomości z historii instrumentu;
- odznacza się dobrym poczuciem rytmu,
- samodzielnie i dokładnie realizuje nieskomplikowany tekst nutowy;
- umiejętność współpracowania z akompaniatorem;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- koncentruje się podczas występu;
- posiada umiejętność pamięciowego opanowania części utworów ze swojego repertuaru;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- posiada umiejętność planowania i organizowania systematycznej pracy własnej.

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i pasaże majorowe i minorowe harmoniczne do 2 znaków przykluczowych, w obrębie 2 oktaw, całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami, legato, staccato (tenuto), w tempie umiarkowanym – z pamięci;
- gamy majorowe w pochodach tercjowych – z pamięci;
- 15 ćwiczeń o różnych problemach technicznych;
- 4 drobnych utworów solowych z fortepianem;
- 2 duety;
- udział w dwóch publicznych audycjach klarnetowych.

Metody weryfikacji postępów:

Przesłuchanie śródroczne i egzamin promocyjny:

- gama majorowa lub minorowa;
- pasaż toniczny, pasaż w przewrotach po trzy;
- gamowłaściwa progresja tercjowa;
- 1 etiuda;
- 2 utwory z akompaniamentem (przynajmniej jeden utwór z pamięci).

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 3 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- umiejętność prawidłowego ustawiania aparatu gry;
- osiągnięcie podstawowego stopnia biegłości palcowej;
- opanowanie gry w skali e – c^3;
- opanowanie umiejętność słuchowej korekty intonacji;
- posługuje się specjalistyczną terminologią;
- stosuje prawidłową emisję dźwięku;
- umiejętność kontroli własnej gry podczas ćwiczenia;
- znajomość podstawowych wiadomości z historii instrumentu;
- odznacza się dobrym poczuciem rytmu,
- samodzielnie i dokładnie realizuje nieskomplikowany tekst nutowy;
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- umiejętność współpracowania z akompaniatorem;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- koncentruje się podczas występu;
- opanowuje tremę;
- posiada umiejętność pamięciowego opanowania części utworów ze swojego repertuaru;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- posiada umiejętność planowania i organizowania systematycznej pracy własnej.

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i pasaże majorowe i minorowe harmoniczne do 3 znaków przykluczowych, w obrębie 2 oktaw, całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami, legato, staccato (tenuto), w tempie umiarkowanym – z pamięci;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych – z pamięci;
- 20 ćwiczeń o różnych problemach technicznych;
- 4 drobnych utworów solowych z fortepianem;
- 2 duety;
- udział w dwóch publicznych audycjach klarnetowych.

Metody weryfikacji postępów:

Przesłuchanie śródroczne i egzamin promocyjny:

- gama majorowa i minorowa;
- pasaże toniczne, pasaże w przewrotach po trzy;
- gamowłaściwe progresje tercjowe;
- 2 etiudy;
- 2 utwory z akompaniamentem (przynajmniej jeden utwór z pamięci).

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 4 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- systematyczne rozwijanie stopnia biegłości palcowej;
- opanowanie gry w skali e – e^3;
- opanowanie umiejętność słuchowej korekty intonacji;
- opisuje możliwości techniczne instrumentu;
- posługuje się specjalistyczną terminologią;
- umiejętność kontroli własnej gry podczas ćwiczenia;
- stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry;
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- umiejętność współpracowania z akompaniatorem;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- koncentruje się podczas występu;
- opanowuje tremę;
- posiada umiejętność pamięciowego opanowania części utworów ze swojego repertuaru;
- stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu – metronom, tuner chromatyczny;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii;
- posiada umiejętność planowania i organizowania systematycznej pracy własnej.

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i pasaże majorowe i minorowe harmoniczne do 3 znaków przykluczowych, w obrębie 2 oktaw, całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami, legato, staccato (tenuto), w tempie umiarkowanym – z pamięci;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych – z pamięci.
- 20 ćwiczeń o różnych problemach technicznych;
- 6 drobnych utworów solowych z fortepianem;
- 3 duety;
- udział w dwóch publicznych audycjach klarnetowych.

Metody weryfikacji postępów:

Przesłuchanie śródroczne i egzamin promocyjny:

- gama majorowa i minorowa;
- pasaże toniczne, pasaże w przewrotach po trzy;
- gamowłaściwe progresje tercjowe;
- 2 etiudy;
- 2 utwory z akompaniamentem (przynajmniej jeden utwór z pamięci).

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 5 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- znajomość reprezentatywnych utworów klarnetowych oraz ich kompozytorów z różnych epok;
- znajomość wybitnych klarnecistów o znaczącym dorobku artystycznym;
- systematyczne rozwijanie stopnia biegłości palcowej;
- opanowanie gry w skali e – f^3;
- opanowanie umiejętność słuchowej korekty intonacji;
- umiejętność kontroli własnej gry podczas ćwiczenia;
- wykazuje się w grze muzykalnością i wrażliwością artystyczną;
- samodzielnie i dokładnie realizuje a'vista nieskomplikowany tekst nutowy;
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- umiejętność współpracowania z akompaniatorem;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- koncentruje się podczas występu;
- opanowuje tremę;
- posiada umiejętność pamięciowego opanowania części utworów ze swojego repertuaru;
- stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu – metronom, tuner chromatyczny;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii;
- realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem;
- korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych;
- obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiający rejestrację własnej gry;
- posiada umiejętność planowania i organizowania systematycznej pracy własnej;

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i pasaże majorowe i minorowe harmoniczne i melodyczne do 5 znaków przykluczowych, w skali e – f^3, legato, staccato, piano, z pamięci;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych do 5 znaków przykluczowych; gama chromatyczna w skali e – e^3;
- 15 etiud o różnych problemach technicznych;
- 2 utwory solowe z fortepianem;
- udział w dwóch publicznych audycjach klarnetowych.

Metody weryfikacji postępów:

Przesłuchanie śródroczne i egzamin promocyjny:

- gama majorowa i minorowa;
- pasaże toniczne, pasaże w przewrotach po trzy;
- gamowłaściwe progresje tercjowe;
- 2 etiudy;
- 2 utwory z akompaniamentem (przynajmniej jeden utwór z pamięci).

Klarnet: Cykl sześcioletni, klasa 6 SM I stopnia

Umiejętności techniczne i wiedza do opanowania:

- znajomość warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- znajomość reprezentatywnych utworów klarnetowych oraz ich kompozytorów z różnych epok;
- znajomość wybitnych klarnecistów o znaczącym dorobku artystycznym;
- systematyczne rozwijanie stopnia biegłości palcowej;
- opanowanie gry w skali e – f^3;
- opanowanie umiejętność słuchowej korekty intonacji;
- umiejętność kontroli własnej gry podczas ćwiczenia;
- posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz potrafi modulować barwę dźwięku z zachowaniem prawidłowej intonacji;
- dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na swobodne wykonywanie utworów;
- interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną pod kierunkiem nauczyciela;
- wykazuje się w grze muzykalnością i wrażliwością artystyczną;
- samodzielnie i dokładnie realizuje a'vista nieskomplikowany tekst nutowy;
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- umiejętność współpracowania z akompaniatorem;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- koncentruje się podczas występu;
- opanowuje tremę;
- posiada umiejętność pamięciowego opanowania części utworów ze swojego repertuaru;
- stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu – metronom, tuner chromatyczny;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii;
- realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem;
- posiada umiejętność planowania i organizowania systematycznej pracy własnej;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym.

Minimum programowe (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i pasaże majorowe i minorowe harmoniczne i melodyczne do 5 znaków przykluczowych, w skali e – f^3, legato, staccato, piano, z pamięci;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych do 5 znaków przykluczowych; gama chromatyczna w skali e – f^3;
- 8 etiud o różnych problemach technicznych;
- 2 utwory solowe z fortepianem;
- udział w dwóch publicznych audycjach klarnetowych.

Metody weryfikacji postępów:

Przesłuchanie śródroczne i egzamin promocyjny:

- gama majorowa i minorowa;
- pasaże toniczne, pasaże w przewrotach po trzy;
- gamowłaściwe progresje tercjowe;
- 2 etiudy;
- 2 utwory z akompaniamentem (przynajmniej jeden utwór z pamięci).

Kryteria oceniania:

Uczeń oceniany jest według następujących kryteriów:
- poprawność aparatu gry - w tym postawa ucznia przy instrumencie, ustawienie aparatu gry, emisja dźwięku, prawidłowy oddech;
- postępy w zdobywaniu umiejętności warsztatowych - w tym biegłość palcowa, artykulacja, dynamika, intonacja;
- bezbłędność wykonania - w tym prawidłowe odczytanie tekstu i opanowanie utworu;
- zrozumienie budowy formalnej utworu, zgodność interpretacji z budową, stylowość wykonania,
- właściwy dobór tempa;
- postępy w rozwijaniu środków wykonawczych;
- walory artystyczne wykonywanych utworów - w tym estetyka brzmienia, umiejętność prowadzenia frazy, odpowiedni dobór środków technicznych w celu osiągnięcia właściwej interpretacji utworu;
- umiejętność koncentracji i pokonywania tremy podczas występu;
- opanowanie pamięciowe utworu;
- zgodność wykonanego programu z wymaganiami edukacyjnymi;
- systematyczność i pilność ucznia;
- aktywny udział (czynny lub bierny) w koncertach szkolnych i pozaszkolnych;
- udział i osiągnięcia w konkursach regionalnych, wojewódzkich, ogólnopolskich, międzynarodowych.

- **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który w grze bezbłędnej tekstowo, muzycznie i technicznie prezentuje wyjątkowe walory interpretacyjno-artystyczne; wykazuje się dużym zaangażowaniem i kreatywnością; bierze aktywny udział w życiu artystycznym szkoły; jest laureatem przesłuchań CEA lub konkursów regionalnych, ogólnopolskich czy międzynarodowych lub innych o podobnej randze i zasięgu.
- **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który wykonuje bezbłędnie tekstowo, pamięciowo i poprawnie technicznie repertuar zgodny z wymaganiami; prezentuje w grze właściwą i stylową interpretację, ma prawidłowy aparat gry; szybko i bez trudności przyswaja zadany program; systematycznie oraz aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły.
- **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował materiał zgodny z wymaganiami edukacyjnymi dla danej klasy oraz prezentuje grę poprawną technicznie i muzycznie z drobnymi błędami tekstowymi, technicznymi lub pamięciowymi, w miarę prawidłowym aparatem gry; prezentuje poprawną muzycznie i stylistycznie interpretację; wykazuje się zaangażowaniem; pracuje dość systematycznie.
- **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który opanował w sposób podstawowy treści programowe; wykonał repertuar zgodny z wymaganiami edukacyjnymi dla danej klasy, ale z błędami tekstowymi oraz niedociągnięciami muzycznymi i technicznymi lub pamięciowymi; pracuje w domu niesystematycznie, niewystarczająco lub niezgodnie ze wskazówkami nauczyciela; opanował grę na instrumencie w sposób umożliwiający postępy w dalszej nauce przy systematycznej pracy oraz zaangażowaniu.
- **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymogów edukacyjnych; niesystematycznie pracuje; jego gra świadczy o nieświadomości treści, formy i środków niezbędnych do prawidłowej interpretacji utworów, a także zawiera poważne usterki pamięciowe i techniczne.
- **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie zrealizował wymagań programowych, ma problem z wykonaniem jakiegokolwiek repertuaru, a jego gra nie rokuje nadziei na rozwój muzyczno - artystyczny; brak opanowania podstawowych zadań techniczno - wykonawczych uniemożliwia kontynuację kształcenia.

Uwagi:

1. W klasie pierwszej ocenę semestralną i promocyjną z przedmiotu głównego ustala nauczyciel prowadzący;
2. Ocenę za pierwszy semestr w klasach 2 – 6 ustala nauczyciel prowadzący;
3. Oceną promocyjną w klasach 2 – 5 ustala się w trybie egzaminu komisyjnego;
4. Ocenę końcową w klasie 6 ustala się w trybie egzaminu komisyjnego.
5. Egzamin promocyjny i egzamin końcowy przeprowadza komisja, w której skład wchodzą:
   - dyrektor szkoły artystycznej albo nauczyciel zajmujący w szkole artystycznej inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
   - nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne;
   - nauczyciel lub nauczyciele tych samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.
6. Ocenę z egzaminu promocyjnego i egzaminu końcowego ustala się w stopniach według skali:
   - stopień celujący – 25 punktów;
   - stopień bardzo dobry – od 21 do 24 punktów;
   - stopień dobry – od 16 do 20 punktów;
   - stopień dostateczny – od 13 do 15 punktów;
   - stopień dopuszczający – 11 i 12 punktów;
   - stopień niedostateczny – od 0 do 10 punktów.
7. Ocenę z egzaminu promocyjnego i egzaminu końcowego proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne. Każda z osób wchodzących w skład komisji ocenia ucznia, przyznając punkty według skali 0 – 25 punktów. Liczbę punktów uzyskaną przez ucznia z egzaminu ustala się jako średnią arytmetyczną punktów przyznanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji i zaokrągla do pełnych punktów w ten sposób, że ułamkowe części punktów wynoszące mniej niż 0,5 punktu pomija się, a ułamkowe części punktów wynoszące 0,5 punktu i więcej podwyższa się do pełnych punktów.
8. Oceny niedostateczna i dopuszczająca są ocenami niepromującymi.
9. Przesłuchanie śródroczne oraz egzamin promocyjny i końcowy, może być podzielony na dwie części, które odbywają się w różnych terminach. Część I zawiera materiał techniczny – gamy i etiudy. Część II obejmuje wykonanie utworów z akompaniamentem. Punktacja końcowa egzaminu promocyjnego i końcowego jest wtedy ustalana, jako średnia arytmetyczna z obu części egzaminu.